

[Undervisningsministeren.]

menhæng. Derfor synes jeg, det er med fuld Ret, naar jeg i det principielle Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet, om vi har forladt den virkelig frisindede Tankegang, vi havde i 1920, henviser til selve 1920-Ordningens Fader. Og jeg vil gerne tilføje her, at jeg havde aldrig forelagt Flertallets Forslag, hvis det havde Tendens i den Retning, at vi skulde forlade hele vor frisindede Indstilling. Efter min bedste Opfattelse gør vi det heller ikke.

Jeg synes, at det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen i Dag i sine Indlæg hele Tiden — og det er vel et Fremskridt — ikke argumenterede for Kommissionsmindretallets egentlige Tanke: at fortsætte de tysksprogede kommunale Skoler ud i Fremtiden, men at det ærede Medlem argumenterede ud fra Tankegangen om en Udskyldelse af Tidspunktet for Nyordningen. Der kan jeg godt delvis følge det ærede Medlem, fordi jeg ser praktisk Skolemand, og naar jeg betragter hele Forholdet dernede, maa indrømme, at der maa en Overgangstid til.

Jeg vil dog gerne sige til det ærede Medlem, at jeg synes, han lægger alt for voldsom Vægt paa dette, om det tyske Mindretal i dette Øjeblik er i Stand til at oprette det Antal Privatskoler, som de maatte have Brug for. Det kan være beklageligt, hvis de ikke kan. Det er i meget høj Grad deres egen Skyld. Hele deres Lærerkorps har optraadt saadan, at de enten sidder i Faarhuslejren eller andre Steder og skal have deres Sag undersøgt. Det er dog virkelig ikke saadan i det øvrige Danmark, at hvis Beboerne i en Kommune bliver utilfredse med den offentlige Skole, kan man saa øjeblikkelig med korteste Varsel gaa hen og faa lavet en Friskole. De maa virkelig tage sig Tid til det. De maa skaffe Lokaler, de maa skaffe Lærere, de maa skaffe Penge. Det samme kan man sige til det tyske Mindretal. Sker der virkelig den voldsomme Ulykke, som det ærede Medlem næsten synes det er, om de skal vente, om det gaar jævnt med at faa disse Skoler i Gang? De 1 100 Børn gaar jo foreløbig i Særklasser, og de 400, der er overmeldt til Privatskolen, kommer efter min bedste Overbevisning efterhaanden i Gang i Løbet af Sommeren. Jeg kan ikke sige, hvor mange Maaneder det vil tage, det er mig umuligt. Men det, jeg vil pege paa, er, at jeg synes ikke, det er en saa vældig Ulykke for det tyske Mindretal, om det skal vente noget. Jeg kan heller ikke se — det vil jeg gerne sige til det ærede

Medlem —, at det er en saa vældig Ulykke, om deres Børn i en Tid skulde gaa i de danske Skoler. Jeg kan ikke rigtigt faa ind i mit Hoved, naar der ellers er Udsigt til, saa snart de praktiske Muligheder er til Stede, at faa oprettet tyske Privatskoler, at det skulde være det, om de saa en Tid skulde gaa i den danske Skole. Jeg spørger det høje Tings Medlemmer: Er det saa voldsomt en Ulykke, at der er Grund til at lægge det saa haardt op, som det ærede Medlem gør?

Jeg kunde i samme Forbindelse have Lyst til at spørge det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen, og dette har ogsaa Tilknøytning til det ærede Medlem Hr. Juul: Vil det ærede Medlem være tilfreds med Privatskoleordningen, altsaa med Flertalsforslaget, naar det bliver muligt for det tyske Mindretal om kortere eller længere Tid at udnytte denne Ordning, saaledes som den kan udnyttes ifølge Loven, naar Betingelserne er til Stede, og eventuelt med en bedre Privatskoleordning end den, vi har i Øjeblikket — jeg har jo gentagne Gange sagt, at jeg meget ønsker og haaber at kunne fremlægge Forslag om en saadan.

Jeg synes altsaa, det er forkert, at der lægges op til en saa voldsom principiel Adskillelse mellem Flertal og Mindretal i denne Sag. Kløften er ikke nær saa dyb, som det er blevet gjort til. Det principielle er, at tyske Forældre i Sønderjylland, Mindretallet, kan faa deres Børn undervist paa Tysk og opdraget i tysk Aand, hvis de ønsker det; de skal ogsaa selv bidrage med et lille Offer dertil; det er der ikke noget at sige til. Jeg synes ikke, det principielle er, om man ved Siden af skal tilbyde dem offentlige tysksprogede Kommunalskoler. Det er ikke det principielle. Der kan blive Spørgsmaal om praktiske Ting, derunder om de kan oprette Friskoler i Øjeblikket. Det har jeg talt om, og jeg har over for det ærede Medlem fremhævet, at jeg synes, han paa sin Side alt for voldsomt gør det til en Ulykke, om Mindretallet dernede kan blive nødt til at vente nogle Maaneder, især naar man oven i Købet tager i Betragtning, at det er ikke det danske Folks Skyld eller den danske Regerings og Lovgivningsmagts Skyld, at Tilstanden er saaledes i Øjeblikket, men det er i Sandhed deres egen Skyld, for de har optraadt paa en saadan Maade, at det i Øjeblikket er umuligt for dem at faa disse Privatskoler rejst.

Jeg holder stadig paa — og det er maaske ogsaa derfor, det ærede Medlem Hr. Nørlund talte om Skælm —, jeg holder stadig paa — og dér ved jeg ikke, om jeg er enig